

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 16.7.2007
KOM(2007) 411 lõplik

2007/0141 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

**millega muudetakse direktiivi 2003/54/EÜ seoses teatavate sätete kohaldamisega Eesti
suhtes**

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

Ühinemisaktiga anti Eestile direktiivi 96/92/EÜ artikli 19 lõike 2, milles käsitletakse elektrituru järkjärgulist avamist, kohaldamiseks kuni 31. detsembrini 2008 kestev üleminekuperiood. Pärast teabevahetust võttis nõukogu 28. juunil 2004 vastu direktiivi 2004/85/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/54/EÜ seoses teatavate sätete kohaldamisega Eesti suhtes, võimaldades taotletud pikendatud kehtivusajaga erandi kuni 31. detsembrini 2012.

26. novembri 2006. aasta otsusega tühistas Euroopa Kohus osaliselt direktiivi 2004/85/EÜ. Kõnealuse osalise tühistamise ajendiks ei olnud direktiivi 2004/85/EÜ sisuga seotud põhjused, vaid nõukogu valitud õiguslik alus (ühinemislepingu artikkel 57 EÜ asutamislepingu artikli 95 asemel). Kuivõrd põhjused Eestile erandi andmiseks seoses direktiivi 2003/54/EÜ artikli 21 lõike 1 punktide b ja c (turu avamine) kohaldamisega pärast 31. detsembrit 2008 jäävad kehtima, tuleks asjaomast direktiivi vastavalt muuta, kasutades sama sõnastust nagu direktiivis 2004/85/EÜ, kuid asjakohast õiguslikku alust.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiivi 2003/54/EÜ seoses teatavate sätete kohaldamisega Eesti suhtes

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõiget 2 ning artikleid 55 ja 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,³

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Tuginedes oma elektrienergiasektori eripärale, taotles Eesti ühinemisläbirääkimiste käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/92/EÜ (elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta)⁵ kohaldamiseks üleminekuperioodi.
- (2) Ühinemisakti VI lisas anti Eestile direktiivi 96/92/EÜ artikli 19 lõike 2, mis käsitleb turu järkjärgulist avamist, kohaldamiseks kuni 31. detsembrini 2008 kestev üleminekuperiood.
- (3) Ühinemislepingule lisatud 8. deklaratsiooniga tunnustati, et Eesti põlevkivisektori ümberstruktureerimisest tulenev eriolukord nõuab kuni 2012. aasta lõpuni erilisi jõupingutusi.
- (4) Direktiiv 96/92/EÜ asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/92/EÜ,⁶ mida tuleb rakendada 1. juulist 2004 ja millel on elektrienergiaturu avanemisele kiirendav mõju.

¹

² ...

³ ...

⁴ ...

⁵ ...

⁵ EÜT L 27, 30.1.1997, lk 20.

⁶ ELT L 176, 15.7.2003, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2004/85/EÜ (ELT L 236, 7.7.2004, lk 10).

- (5) Eesti taotles oma 17. septembri 2003. aasta kirjas, et direktiivi 2003/54/EÜ artikli 21 lõike 1 punkti b, mis käsitleb turu avamist mitte-kodutarbijatele, ei kohaldataks kuni 31. detsembrini 2012. Oma 5. detsembri 2003. aasta kirjas teatas Eesti kavatsusest saavutada kõnealuse direktiivi artikli 21 lõike 1 punktis c sätestatud turu täielik avamine 31. detsembriks 2015.
- (6) Eesti taotlus põhines usaldusväärsel põlevkivisektori ümberkorralduskaval, mis ulatub 31. detsembrini 2012.
- (7) Põlevkivi on Eesti ainus omamaine energiaressurss ja selle riiklik tootmine moodustab ligikaudu 84 % maailma põlevkivitoodangust. Kõnealuse tahkekütuse baasil toodetakse 90 % Eestis toodetavast elektrienergiast. Seetõttu on valdkond tarnekindluse seisukohast Eesti jaoks strateegilise tähtsusega.
- (8) Täiendava erandi andmine perioodiks 2009–2012 oli vajalik, et tagada Eesti elektrijaamadesse tehtavate investeeringute turvalisus ning elektrienergia tarnekindlus, võimaldades samaaegselt lahendada kõnealuste elektrijaamade tekitatud raskeid keskkonnaprobleeme.
- (9) 28. juunil 2004 võttis nõukogu vastu direktiivi 2004/85/EÜ, millega anti taotletud erand.
- (10) 28. novembri 2006. aasta otsusega kohtuasjas C-413/04 parlament *vs.* nõukogu⁷ tühistas Euroopa Kohus direktiivi 2004/85/EÜ selles osas, milles sätestatakse Eesti suhtes kauem kui 31. detsembrini 2008 kehtiv erand direktiivi 2003/54 artikli 21 lõike 1 punktide b ja c kohaldamisest ning sellele vastav kohustus tagada ainult osaline turu avatus, mis moodustab 35 % tarbimisest 1. jaanuaril 2009, ning kohustus teatada igal aastal komisjonile tarbimiskünnis, mille alusel määratletakse vabatarbija.
- (11) Kõnealuse osalise tühistamise ajendiks ei olnud direktiivi 2004/85/EÜ sisuga seotud põhjused vaid õigusliku aluse vale valik.
- (12) Kuivõrd põhjused Eestile erandi andmiseks direktiivi 2003/54/EÜ artikli 21 lõike 1 punktide b ja c kohaldamiseks pärast 31. detsembrit 2008 jäävad kehtima, tuleks direktiivi vastavalt muuta, kasutades sama sõnastust nagu direktiivis 2004/85/EÜ, kuid asjakohast õiguslikku alust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2003/54/EÜ artikli 26 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Eestile antakse ajutine erand artikli 21 lõike 1 punktide b ja c kohaldamiseks kuni 31. detsembrini 2012. Eesti võtab vajalikud meetmed, et tagada oma elektrienergiaturu avamine. See teostatakse järkjärguliselt võrdlusperioodi jooksul eesmärgiga avada turg täielikult 1. jaanuariks 2013. 1. jaanuaril 2009 peab turu avatuse tase moodustama vähemalt

⁷ EKL 2006 lk I-11221.

35 % tarbimisest. Eesti teatab iga-aastaselt komisjonile tarbimiskünnise, mille alusel määratletakse vabatarbija.”

Artikkel 2

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 1. juuliks 2007. Nad edastavad kõnealuste sätete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja